

Izvanredni sastanak predsjednika odbora za poslove Unije (COSAC)
videokonferencijskim putem
16. lipnja 2020.

Podsjetnik

Hrvatski sabor je zbog izbijanja pandemije Covida-19 i posljedica potresa koji je 22. ožujka 2020. pogodio Zagreb odlučio otkazati LXIII. Konferenciju odbora za poslove unije parlamenata Europske unije (COSAC), koja se trebala održati od 24. do 26. svibnja 2020. u Zagrebu.

U nastojanju da osigura kontinuitet djelovanja COSAC-a kao foruma međuparlamentarne suradnje tijekom i nakon krize uzrokovane koronavirusom, predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Ivan Milošević je, kao predsjedajući COSAC-a i uz potporu predsjedavajuće Trojke COSAC-a, odlučio sazvati Izvanredni sastanak predsjednika odbora za poslove Unije (COSAC), koji će se održati videokonferencijskim putem 16. lipnja 2020. i na kojem će se raspravljati o zajedničkom europskom odgovoru na izbijanje pandemije Covida-19 i njezinim posljedicama za Višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027. godine te o Konferenciji o budućnosti Europe.

Prvi dio: Zajednički europski odgovor na izbijanje pandemije izazvane koronavirusom i njezinim posljedicama za Višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 2021. do 2027.

Suočena s besprimjernom krizom uzrokovanom pandemijom Covida-19, Europska komisija reagirala je usvajanjem zajedničkog europskog odgovora na pandemiju koronavirusa. Predsjednica Komisije Ursula von der Leyen predvodi tim povjerenika koji je zadužen za koordiniranje zajedničkog odgovora. S obzirom da su neposredna zdravstvena kriza i epidemiološka situacija pod nadzorom diljem EU-a, naglasak je preusmjeren na očekivane snažne gospodarske posljedice krize. Novi višegodišnji financijski okvir mora se prilagoditi novim okolnostima.

Europska komisija iznijela je svoj prijedlog opsežnog plana za oporavak u paketu koji je predstavljen 27. svibnja, a temeljen je na prerađenom prijedlogu sljedećeg Višegodišnjeg financijskog okvira i ažuriranom Programu rada Komisije za 2020. Da bi oporavak bio održiv, ali isto tako i uključiv i pravedan za sve države članice, Europska komisija predlaže stvaranje novog instrumenta za oporavak, EU sljedeće generacije, koji bi bio integriran u snažan, moderan i obnovljen dugoročni proračun EU-a. Komisija je također objavila svoj prilagođeni Program rada za 2020. godinu u kojem će se prednost dati mjerama potrebnim za poticanje oporavka i otpornosti Europe.

U cilju zaštite života i izvora za prihod, obnove jedinstvenog tržišta, kao i osiguranja trajnog i uspješnog oporavka, Europska komisija predlaže iskorištavanje punog potencijala proračuna EU-a. Instrumentom EU sljedeće generacije, vrijednim 750 milijardi eura, kao i

ciljanim povećanjima dugoročnog proračuna EU-a za 2021. – 2027., trebao bi se dostići ukupan kapacitet proračuna EU-a u iznosu od 1,85 bilijuna eura.

Sredstva za instrument EU sljedeće generacije prikupit će se privremenim podizanjem gornje granice vlastitih sredstava na 2,00 % bruto nacionalnog dohotka EU-a, čime će se Komisiji omogućiti da svoj snažan kreditni rejting iskoristi za zaduživanje na financijskim tržištima u iznosu od 750 milijardi eura. Ta dodatna sredstva usmjeravat će se s pomoću programa EU-a i otplaćivati tijekom duljeg razdoblja u okviru budućih proračuna EU-a, u razdoblju od najranije 2028. do najkasnije 2058. Kako bi se to postiglo na pravedan način i zajedničkim naporima, Komisija predlaže niz novih vlastitih sredstava. Osim toga, kako bi sredstva bila dostupna u najkraćem mogućem roku kako bi se odgovorilo na najhitnije potrebe, Komisija predlaže izmjenu trenutnog Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. tako da bi već u 2020. na raspolaganju bilo dodatnih 11,5 milijardi eura.

Komisija smatra da je potrebno postići brzi politički dogovor o instrumentu EU sljedeće generacije i cjelokupnom proračunu EU-a za 2021. – 2027. na razini Europskog vijeća do srpnja, i time dati novu dinamiku oporavku i opremiti EU snažnim alatom za podizanje gospodarstva i izgradnju budućnosti.

Nakon izbijanja pandemije izazvane koronavirusom svi nacionalni parlamenti su morali iznova planirati i reprogramirati sve aktivnosti te osigurati nove načine za usklađivanje svih potrebnih administrativnih postupaka, tako da je sada, više nego ikad prije, ključno uključivanje i sudjelovanje nacionalnih parlamenata u rješavanje novih izazova i pronalaženje brzog i učinkovitog odgovora za postizanje brzog oporavka i osiguranje učinkovitosti svih novih poduzetih mjera.

Drugi dio: Konferencija o budućnosti Europe

Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen predstavila je inicijativu za pokretanje Konferencije o budućnosti Europe u srpnju 2019. Konferencija je trebala započeti u svibnju 2020. i trajati dvije godine. Zbog pandemije uzrokovane koronavirusom početak Konferencije je odgođen do rujna 2020. godine.

Potpredsjednica Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica zadužena je za pripremu Konferencije u suradnji s Europskim parlamentom i Vijećem i postizanje dogovora o konceptu, strukturi, rasporedu i opsegu Konferencije. Konferencija predsjednika Europskog parlamenta je 16. listopada 2019. godine odlučila osnovati Radnu skupinu koja ima zadatak utvrditi prioritete Europskog parlamenta te definirati ciljeve, koncept, područja djelovanja, vremenski okvir, upravljačku strukturu i format (sastav) Konferencije o budućnosti Europe. Sudjelovanje nacionalnih parlamenata u Konferenciji o budućnosti Europe nije izričito spomenuto ni u jednom dokumentu Europske komisije. Ipak, Konferenciju treba dobro pripremiti te jasno definirati područja djelovanja i ciljeve u dogovoru između Parlamenta, Vijeća i Komisije.

U okviru obilježavanja 70. obljetnice Schumanove deklaracije, Europa poziva na solidarnost i jedinstvo u nezapamćenim okolnostima. Konferencija o budućnosti Europe trebala bi pružiti priliku za dijalog kako bi se ojačao način na koji europski građani oblikuju svoju

budućnost. Pružajući novi model interakcije između građana i država članica, Konferencija ima za cilj uvesti nove načine uključive i otvorene komunikacije. Cilj je kroz aktivno uključivanje velikog broja građana Unije definirati prioritete i razinu ambicija za Europsku uniju.

U Doprinosima LXII. COSAC-a (Helsinki, 1. – 3. prosinca 2019.), COSAC primjećuje da i Europski parlament i nacionalni parlamenti trebaju biti u potpunosti uključeni u definiranje ciljeva, organizaciju i provedbu Konferencije o budućnosti Europe.

Predsjednici 34 odbora za poslove Unije nacionalnih parlamenata/domova koji predstavljaju 24 države članice su 21. siječnja 2020. supotpisali pismo u kojem naglašavaju važnost osiguravanja odgovarajuće zastupljenosti nacionalnih parlamenata/domova u Konferenciji o budućnosti Europe. Pismo je poslano predsjedniku Europskog parlamenta, predsjedajućem Vijeća za opće poslove i potpredsjednici Europske komisije.

Europska komisija predlaže digitalnu komunikaciju između institucija EU-a i građana putem višezjezične digitalne platforme. Digitalna komunikacija ne bi trebala biti zamjena za izravan dijalog i sastanke. Europski parlament naglašava kako Komisija treba usvojiti stajalište o donošenju zajedničke izjave da bi se moglo započeti s pripremama.

Rasprava i otvoreni dijalog o izazovima s kojima je Europska unija suočena, s naglaskom na zdravstvenu zaštitu i odgovor EU-a na krizu Covida-19, trebali bi biti od ključne važnosti tijekom Konferencije o budućnosti Europe. Cilj hrvatskog predsjedanja je komunicirati s Europskim parlamentom i Europskom komisijom u cilju postizanja dogovora o stajalištu Vijeća u vezi s Konferencijom. Hrvatska će nastaviti podržavati i poticati snažniji dijalog s građanima EU-a kroz Konferenciju o budućnosti Europe.

